DUK.1711.9.2016

Protokół

kontroli planowej przeprowadzonej w I Liceum Ogólnokształcącym im. Leona Kruczkowskiego w Tychach w dniach od 30.09.2016 r. do 14.10.2016 r. przez mg [redacted], naczelnika Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy oraz mgr [redacted], inspektora Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy na podstawie upoważnień, odpowiednio nr 0052.1/104/16 oraz 0052.1/103/16 z dnia 28.09.2016 r. wydanych przez Prezydenta Miasta Tychy.

Zakres kontroli:

Księgowość i sprawozdawczość budżetowa, gospodarka majątkiem trwałym oraz gospodarność i celowość dysponowania przyznanymi środkami budżetowymi w okresie od stycznia 2014 r. do czerwca 2016 r.

1. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 814 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.),
- Zarządzenie nr 0050/379/15 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie Regulaminu przeprowadzania kontroli przez pracowników Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

2. Dane identyfikujące jednostkę

2.1. Podstawa prawna funkcjonowania jednostki:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 814 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.),
- Statut I Liceum Ogólnokształcącego im. Leona Kruczkowskiego w Tychach.

2.2. Organizacja, przedmiot i zakres działania kontrolowanej jednostki:

Zgodnie ze statutem I Liceum Ogólnokształcącego w Tychach, organem prowadzącym szkołę jest powiat Tychy. Nadzór pedagogiczny nad placówką sprawuje Śląski Kurator Oświaty. Szkoła realizuje cele i zadania wynikające z ustawy o systemie oświaty oraz z wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych:

- przekazuje uczniom dyscyplinarnie ujmowaną wiedzę naukową, która umożliwi im wyrażanie własnych myśli i przeżyć oraz zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa ukończenia szkoły i świadectwa maturalnego,
- umożliwia absolwentom dokonanie świadomego wyboru dalszego kierunku kształcenia,
- kształtuje środowisko wychowawcze sprzyjające realizowaniu celów i zasad określonych w ustawie, stosownie do warunków szkoły i wieku uczniów,
- sprawuje opiekę nad uczniami odpowiednio do ich potrzeb oraz możliwości szkoły,
- kształtuje postawy uczniów, przygotowując ich do aktywnego udziału w życiu społecznym,
- przygotowuje uczniów do świadomego i dojrzałego odbioru kultury ze szczególnym uwzględnieniem problematyki regionalnej,
- umożliwia uczniom przejawianie własnej aktywności twórczej w zdobywaniu wiedzy i umiejętności przy wykorzystywaniu wszystkich możliwości szkoły.

2.3. Kierownictwo jednostki:

- mgr [redacted] – Dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego w Tychach od 1.09.2007 r. do nadal,
- [redacted] – Główna Księgowa I Liceum Ogólnokształcącego w Tychach od 7.12.2005 r. do nadal.

3. Dokumentacja poddana kontroli

- Unormowania wewnętrzne regulujące działalność jednostki,
- Sprawozdania Rb-28S, Rb-27S oraz Rb-N i Rb-Z za okresy wskazane w protokole,
- Sprawozdania finansowe tj. bilans oraz rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w funduszu jednostki za 2015 r.,
- Zestawienia obrotów i sald za okresy wskazane w protokole kontroli,
- Dokumentacja dotycząca ewidencji i gospodarki majątkiem trwałym,
- Dokumentacja dotycząca przeprowadzonej inwentaryzacji w 2015 r.,
- Dokumenty źródłowe, wyciągi bankowe dotyczące poniesionych wydatków w kwartałach: III 2014 r., IV 2015 r. i II 2016 r.,

4. Ustalenia kontroli

4.1. Księgowość i sprawozdawczość jednostki

Działalność kontrolowanej jednostki uregulowano m.in. następującymi unormowaniami wewnętrznymi:

- Zarządzenie nr 3/2010 dyrektora I LO w Tychach z dnia 21 września 2010 roku w sprawie wprowadzenia Zasad polityki rachunkowości wraz z załącznikami:
  - Szczegółowa instrukcja obiegu dokumentów finansowo – księgowych w I LO w Tychach – załącznik nr 1 wraz z aneksem z dnia 26.03.2013 r.,
  - Zakładowy Plan Kont I LO w Tychach – załącznik nr 2 wraz z aneksami,
  - Zakładowy Plan Kont związany z realizacją projektów finansowanych lub współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w I LO w Tychach – załącznik nr 3, wprowadzony Zarządzenie dyrektora nr 27 z dnia 24.01.2011 r.
  - Zasady ewidencji realizowanego projektu „Inwestycja w wiedzę. Szkolny klub młodego naukowca" – załącznik nr 4, wprowadzone Zarządzenie dyrektora nr 27 z dnia 24.01.2011 r.
- Zarządzenie nr 13 z dnia 22.10.2014 r. dyrektora I LO w Tychach wprowadzające aneks nr 1 do Zasad polityki rachunkowości,
- Zarządzenie nr 10 dyrektora I LO w Tychach z dnia 9 października 2014 roku w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równo kwoty 30 000 euro w I LO w Tychach,
- Zarządzenia nr 39 dyrektora I LO z dnia 24 kwietnia 2013 roku wprowadzającego Zasady postępowania w zakresie zawierania umów cywilnoprawnych w I LO w Tychach,
- Regulamin Pracy obowiązujący w I LO w Tychach.

W zakresie przedłożonej dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości stwierdzono, iż **jednostka nie wprowadziła konta pozabilansowego 999 *„Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat"* służącego do ewidencji zaangażowania wydatków, których płatność nastąpi w latach następnych. Tym samym nie prowadzi ewidencji zdarzeń gospodarczych na tym koncie,** co jest niezgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). Ewidencja pozabilansowa ma charakter uzupełniający do podstawowej ewidencji prowadzonej na

kontach bilansowych i pomimo, iż nie ma wpływu na wielkość aktywów i pasywów ujmowanych w sprawozdaniach finansowych jest ważna i służy działaniom kontrolnym w zakresie realizacji budżetu.

Dokonując kontroli sprawozdawczości budżetowej jednostki weryfikacji poddano sprawozdania kwartalne Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji. Sprawdzono również zgodność danych w sprawozdaniu Rb-28S w zakresie planu, zaangażowania, wydatków wykonanych i zobowiązań z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych:

- za III kwartał 2014 r.,
- za IV kwartał 2015 r.,
- za II kwartał 2016 r.

W sprawozdaniach Rb-Z za wskazane okresy nie wykazano zobowiązań wymagalnych, co znalazło potwierdzenie w dokumentacji źródłowej poddanej kontroli.

W sprawozdaniu budżetowym Rb-28S za III kwartał 2014 r. stwierdzono niezgodność danych z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych w zakresie zaangażowanych środków:

Klasyfikacja budżetowa	Dane ze sprawozdania	Dane z ksiąg rachunkowych	Różnica
801-80120-3020	18 654,00	0,00	18 654,00
801-80120-4010	1 961 665,00	1 886 502,93	75 162,07
801-80120-4040	167 853,00	167 851,24	1,76
801-80120-4210	19 533,67	18 806,74	726,93
801-80120-4240	56 471,14	1 368,07	55 103,07
801-80120-4700	1 214,00	0,00	1 214,00
801-80120-6060	5 256,20	0,00	5 256,20
801-80146-3020	1 500,00	0,00	1 500,00
801-80146-4700	1 810,00	0,00	1 810,00
854-85415-3240	3 980,00	0,00	3 980,00

Powyższe niezgodności sprawozdania z księgami rachunkowymi częściowo wynikają z traktowania konta 975 *Wydatki strukturalne* jako konta w którym równocześnie ujmowane są zaangażowane środki (co dotyczy środków ujętych w § 4210, 4240, 4700, 6060, rozdziału 80120, w § 3020 rozdziału 80146 oraz § 3240 rozdziału 85415).

Ponadto stwierdzono, że w sprawozdaniu tym nie wykazano zobowiązania w kwocie 218 zł w rozdziale 80146 § 4700 zł.

W sprawozdaniu budżetowym Rb-28S za IV kwartał 2015 r. również stwierdzono niezgodność danych z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych w zakresie zaangażowanych środków. Wynikłe różnice również spowodowane były błędnym zakwalifikowaniem zaangażowania wydatków na koncie pozabilansowym 975 *Wydatki strukturalne*, a nie jak należy na koncie 998 *Zaangażowanie wydatków roku bieżącego*. Powyższe dotyczyło błędnego ujęcia zaangażowania w rozdziałach:

- 80120 § 4210 – 5 323,94 zł, § 4240 – 5 064,14 zł, § 4700 – 4 048,19 zł, § 4701 – 20 166,58 zł,
- 80146 § 3020 – 5 700 zł, § 4410 – 550 zł, § 4700 – 3 466 zł,
- 80150 § 4700 – 3,22 zł,
- 80195 § 4240 – 900 zł,
- 80415 § 3240 – 7 815 zł.

Weryfikacja prawidłowości sporządzenia sprawozdania Rb-28S za II kwartał 2016 r. wykazała także niezgodność wykazanego zaangażowania w porównaniu z zestawieniem obrotów i sald w pozycjach:

- 80120 § 4240 – 1 471,38 zł, § 4700 – 1 500 zł, § 4701 – 15 038,52 zł,
- 80146 § 3020 – 500 zł, § 4700 – 1 884 zł oraz
- 80415 § 3240 – 3 610 zł

Powyższe kwoty dotyczące zaangażowania wydatków również błędnie ujęto na koncie 975.

Sprawdzeniu poddano również sprawozdania budżetowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za ww. okresy sprawozdawcze stwierdzając niezgodność danych wykazanych w sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych. W sprawozdaniu za IV kwartał 2015 r. wykazano w kolumnie „Należności" oraz „Dochody otrzymane" w rozdziale 80120 § 0970 *Wpływy z różnych dochodów* kwotę 3 049,10 zł niezgodnie z zestawieniem obrotów i sald, z którego wynika, iż saldo konta 130-80120-0970 wynosi 5 449,10 zł. Wynikła różnica w kwocie 2 400 zł została wykazana w sprawozdaniu w rozdziale 80146 § 0970 w kwocie 2 400 zł.

Powyższym naruszono zasady sporządzenia sprawozdań określone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1015).

Wydatki poniesione przez jednostkę zgodnie z rocznymi sprawozdaniami budżetowymi Rb-28 S wynosiły w poszczególnych rozdziałach odpowiednio:

Rozdział	2014 rok	2015 rok	II kwartał 2016 roku
80120 – Licea ogólnokształcące	3 163 219,34	3 000 709,17	1 634 069,11
80146 – Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	6 949,50	9 716,00	2 384,00
80150 – Realizacja zadań wspomagających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych	-	10 555,81	-
80195 – Pozostała działalność	1 349,99	900,00	-
85415 – Pomoc materialna dla uczniów	9 356,42	7 815,00	3 610,00
Razem	**3 180 875,25**	**3 029 695,98**	**1 640 063,11**

Ze sprawozdań Rb-28 S za 2014 r. oraz 2015 r. wynika, że wydatki zrealizowane ze środków budżetowych na wynagrodzenia osobowe i dodatkowe wynagrodzenia roczne wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz odpisami na ZFŚS stanowiły największy udział w strukturze wydatków tj. w 2014 r. – 87 %, a w 2015 r. – 88 %.

Uzyskane dochody budżetowe w latach poddanych kontroli zgodnie ze sprawozdaniami budżetowymi Rb-27S przedstawiają się następująco:

KLASYFIKACJA BUDŻETOWA			DOCHODY WYKONANE		
Dział	**Rozdział**	**Paragraf**	**2014 r.**	**2015 r.**	**II kwartał 2016 r.**
801	**80120**	**0690**	237,00	536,00	97,00
		0750	45 422,53	50 317,90	29 979,00
		0920	2 153,17	0,00	-
		0970	13 324,83	3 049,10	2 066,48
	80146	**0970**	-	2 400,00	-
Razem			**61 137,53**	**53 303,00**	**32 142,48**

Weryfikacji poddano terminowość przekazywania dochodów budżetowych w 2014 r., 2015 r. oraz do 30.06.2016 r. Stwierdzono, iż jednostka w 2016 r. przekazywała dochody budżetowe z zachowaniem terminów określonych zarządzeniem nr 0050/269/11 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie trybu i terminów przekazywania pobranych dochodów przez podległe jednostki budżetowe, z późniejszymi zmianami. **W 2014 r. w kilku przypadkach dochody przekazano z jednodniowym uchybieniem terminu,** tj. 04.02.2014 r. (termin 03.02.2014 r.), 04.03.2014 r. (termin 03.03.2014 r.) oraz 04.11.2014 r. (termin 03.11.2014 r.) Natomiast przekazując dochody w dniu 05.05.2015 r. uchybiono terminowi przypadającemu na dzień 04.05.2015 r.

Kontroli poddano sprawozdania finansowe tj. bilans, rachunek zysków i strat oraz zestawienie zmian w funduszu jednostki za 2015 r. w konfrontacji z zestawieniem obrotów i sald stwierdzając zgodność danych z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych.

4.2. Celowość i gospodarność dysponowania środkami budżetowymi oraz prawidłowość ujmowania ich w księgach rachunkowych.

W toku czynności kontrolnych wyrywkowej weryfikacji poddano ujmowanie dokumentów źródłowych w księgach rachunkowych za III kwartał 2014 r., IV kwartał 2015 r. oraz II kwartał 2016 r. W jednostce zgodnie z Zarządzeniem nr 3 dyrektora z dnia 21.09.2010 r. na wszystkich skontrolowanych fakturach prawidłowo zamieszczano daty ich wpływu do jednostki, a dokumenty księgowe zostały prawidłowo podpisane przez upoważnione osoby stwierdzające sprawdzenie pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym. Zawierały również zatwierdzenie do wypłaty oraz prawidłowo przeprowadzoną dekretację. Dodatkowo na fakturach zapisywano datę dokonanej zapłaty oraz odnotowywano wydatek strukturalny, w sytuacji gdy taki wydatek występował. Na fakturach dotyczących środków trwałych i pozostałych środków trwałych dodatkowo umieszczano adnotację odnośnie numeru ewidencyjnego dotyczącego zakwalifikowania ich w programie Wizja Net. **Kontrola prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych w świetle obowiązujących przepisów oraz uregulowań wewnętrznych wykazała następujące nieprawidłowości:**

- niesporządzanie na koniec każdego miesiąca zestawień obrotów i sald kont księgi głównej do czego zobowiązuje przyjęta w jednostce polityka rachunkowości wskazująca, w § 9 pkt 3, iż na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca zestawienie obrotów i sald. Powyższym naruszono art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości. Ponadto na mocy art. 13 ust 6 uor w jednostce nie później niż na koniec roku obrotowego należy wszystkie elementy ksiąg rachunkowych (w tym zarówno księgę główną, jak i księgi pomocnicze) wydrukować lub przenieść ich treść na informatyczny nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji. Powyższe nie zostało wykonane w jednostce na koniec 2015 r.
- nieprzestrzeganie na przełomie miesięcy jednej z nadrzędnych zasad rachunkowości – zasady memoriału, wynikającej z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, polegającej na ujmowaniu w księgach rachunkowych wszystkich operacji finansowych jakie dotyczą danego okresu, nawet jeśli dowód księgowy dotyczący tego zdarzenia (faktura, rachunek) wpłynął w następnym okresie. Skutkiem czego w jednostce było niewykazywanie zobowiązań w sprawozdaniach za II i III kwartał 2014 oraz I i II kwartał 2016 r. Powyższe spowodowane było stosowaniem błędnej zasady księgowania do danego okresu sprawozdawczego tych

dowodów, które wpłynęły do księgowości do końca tego okresu, co dotyczyło następujących faktur:

Nr faktury	Tytuł	Kwota	Data wystawienia	Data wpływu	Data sprzedaży/ wykonania usługi	Data ujęcia w księgach
FA/675/2014/01-MG	książki	307,19	30.06.2014	1.07.2014	30.06.2014	lipiec 2014
FV/SP/038/05/2014-duplikat	energia	928,65	30.06.2014	2.07.2014	31.05.2014	lipiec 2014
22429/2014	dostawa wody	645,03	30.06.2014	4.07.2014	czerwiec 2014	lipiec 2014
10127/14	księga inwentarzowa i kartoteki ilościowe	148,19	28.08.2014	1.10.2014	30.09.2014	październik 2014
6116/09/2014/E6	odprowadzenie ścieków	718,08	30.09.2014	1.10.2014	30.09.2014	październik 2014
A19678/09/2014	art. papiernicze	472,69	30.09.2014	1.10.2014	30.09.2014	październik 2014
14090895437282	usługi telekom.	39,36	24.09.2014	1.10.2014	24.08.2014-23.09.2014	październik 2014
34742/2014	dostawa wody	648,11	29.09.2014	3.10.2014	18.08.2014-25.09.2014	październik 2014
A02799/09/2014	środki czystości	1 532,76	30.09.2014	2.10.2014	30.09.2014	październik 2014
S/06/1196494/5616R	energia elektryczna	1 776,60	29.03.2016	01.04.2016	25.01.2016-9.03.2016	01.04.2016
16030805983353	usługi telekom.	28,95	24.03.2016	01.04.2016	24.02.2016-23.03.2016	04.04.2016
673/2016	szkolenie	210,00	31.03.2016	04.04.2016	31.03.2016	05.04.2016
FA/MAG/004759/2016	materiały biurowe	46,17	31.03.2016	01.04.2016	31.03.2016	05.04.2016
D/06/1196494/2016R	energia elektryczna	1 528,08	30.03.2016	05.04.2016	25.01.2016-09.03.2016	05.04.2016
5804834209	usługi telekom.	125,77	22.06.2016	04.07.2016	15.05.2016-14.06.2016	04.07.2016
16060003213013	usługi telekom.	35,93	24.06.2016	04.07.2016	24.05.2016-23.06.2016	04.07.2016
FA/MAG/091097/2016	materiały biurowe	688,75	28.06.2016	04.07.2016	28.06.2016	04.07.2016
FA/MAG/091153/2016	upominki dla uczniów	263,71	29.06.2016	04.07.2016	29.06.2016	04.07.2016
wniosek z dnia 29.06.2016	dof. do studiów podyplomowych	1 200,00	29.06.2016	04.07.2016	-	04.07.2016

- niestosowanie opisanej powyżej zasady memoriału na przełomie miesięcy skutkowało niezachowaniem zasady chronologii ujmowania w księgach rachunkowych dokumentów księgowych, co dotyczyło przykładowo **ujęcia w księgach pod datą 2.12.2015 r., opatrzonych datą wpływu do jednostki w dniu 26.11.2015 r.**, następujących faktur: nr FA/000277/1/2015 z dnia 25.11.2015 (data sprzedaży 25.11.2015 r.) za zakup przedłużaczy w kwocie 153,75 zł, nr 1808/2015 z dnia 26.11.2015 (data sprzedaży 26.11.2015 r.) za materiały do napraw konserwatorskich w kwocie 156,26 zł oraz faktury

nr A/03208/11/2015 z dnia 26.11.2015 (data sprzedaży 26.11.2015 r.) za zakup środków czystości w kwocie 1 278,20 zł. Powyższym naruszono art. 14 ust. 1 uor, zgodnie z którym dziennik winien zawierać chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym oraz art. 15 ust. 2 ww. ustawy, który stanowi, iż zapisów na określonym koncie księgi głównej dokonuje się w kolejności chronologicznej. O przypisaniu dokumentu do okresu sprawozdawczego powinna decydować data dokonania operacji gospodarczej (np. sprzedaży, wykonania usługi). Wskazane faktury prawidłowo powinny zostać wprowadzone na odpowiedni dzień do miesiąca listopada 2015 r.

W jednostce na koniec miesiąca dokonuje się jednym dokumentem oznaczonym symbolem PK – *Polecenie księgowania* ujęcia w księgach wszystkich, zaistniałych w danym miesiącu, operacji gospodarczych związanych z realizacją programu Erasmus+, finansowanego ze środków unijnych. Przykładowo dokumentem z dnia 30.06.2016 r. (brak oznaczonego numeru pozycji z dziennika) wprowadzono do ksiąg rachunkowych jednostki następujące zdarzenia gospodarcze:

- ujęto w koszty kwoty diet przysługujących pracownikom w związku z wyjazdem z programu Erasmus+ (pismo z dnia 31.05.2016 r.)
- wyciąg bankowy nr 14 z dnia od 1.06.2016 r. do 6.06.2016 r.
- lista płac z naliczonym dodatkiem specjalnym z dnia 8.06.2016 r.
- wyciąg bankowy nr 15 z dnia od 7.06.2016 r. do 10.06.2016 r.
- wyciąg bankowy nr 16 z dnia od 11.06.2016 r. do 16.06.2016 r.
- ujęcie w koszty diet z projektu Erasmus+ (pismo z dnia 17.06.2016 r.)
- wyciąg bankowy nr 17 z dnia od 17.06.2016 r.
- wyciąg bankowy nr 18 z dnia od 18.06.2016 r. do 30.06.2016 r.

Ustalono, iż jednostka posiada dwa rachunki bankowe do rozliczeń środków budżetowych (bieżący i pomocniczy) do których prowadzi ewidencję księgową na jednym koncie syntetycznym 130 *Rachunek bieżący jednostki* z odpowiednią analityką. Jednakże sposób ujmowania dokumentów księgowych kosztowych oraz wyciągów bankowych pod jedną datą narusza wspomniane zasady memoriału oraz chronologicznego ujęcia zdarzeń gospodarczych,

- dokonywanie na koncie 130 *Rachunek bieżący jednostki budżetowej* zapisów niezgodnych z księgowością banku, czym naruszono zawarty w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. opis do konta 130 wskazujący, iż zapisów na wskazanym koncie dokonuje się na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką, a bankiem. W wyciągu bankowym nr 224/2014 z dnia 7.07.2014 r. wpłynęła kwota 58,59 zł za zużycie

gazu w wynajmowanym pomieszczeniu na sklepik szkolny. Operację zaksięgowano jako zmniejszenie kosztu i wydatku zapisem (- 58,59 na kontach Wn 401 i Ma 130). Ponadto nie zaksięgowano noty księgowej nr 21/2014 za gaz z dnia 2.07.2014 r. W wyciągu bankowym nr 96 z dnia 28-30.05.2016 pominięto księgowanie dotyczące uznania rachunku jednostki w kwocie 7 000 zł, oraz obciążenia w kwocie 7 000 zł. Natomiast przykładowo w wyciągu bankowym nr 90 z dnia 19.05.2016 r. operację gospodarczą polegającą na obciążeniu rachunku bankowego kwotą 177,12 zł z tytułu zapłaty za fakturę w kwocie 269,37 zł uwzględniając korektę w kwocie na minus 92,25 zł z tytułu usług telekomunikacyjnych ujęto w księgach w dwóch pozycjach tj. Wn 201 i Ma 130 w kwocie 269,37 zł oraz Wn 201 i Ma 130 kwotą 92,25 zł ze znakiem minus. W 2015 r. w wyciągu bankowym nr 210 z dnia 20.11.2015 r. błędnie ujęto w księgach wypłatę stypendium w kwocie 1 032 zł zapisem Wn 130 oraz Ma 240 kwotą ze znakiem minus,

- niezastosowanie w kilku przypadkach technicznych zapisów ujemnych na koncie 130 *Rachunek bieżący jednostki budżetowej* w celu zachowania czystości obrotów, co jest niezgodne z zapisami w planie kont, określonym w załączniku nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., w myśl którego na koncie 130 obowiązuje zachowanie czystości obrotów, co oznacza że do błędnych zapisów zwrotów nadpłat, korekt wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny. Powyższe dotyczy księgowania operacji gospodarczych ujętych w wyciągu bankowym nr 98 z dnia 1.06.2016 r., gdy na rachunek wpłynęła kwota 40,33 zł tytułem zwrotu z polisy ubezpieczeniowej. Operację nieprawidłowo ujęto w księgach na kontach Wn 201 i Ma 130 kwotą ze znakiem minus. Podobnie w wyciągu bankowym nr 75 z dnia 27.04.2016 r. uznano rachunek bankowy z tytułu rozliczenia zaliczki w kwocie 58,42 zł, co zostało również błędnie ujęte na kontach księgowych w następujący sposób Wn 234 i Ma 130 kwotą ze znakiem minus.
- ujmowanie składników majątkowych zdejmowanych ze stanu majątku jednostki ze znakiem minus po stronie Wn konta 011, 020 i 013 oraz po stronie Ma odpowiednio konta 071, 072 zamiast kwotą dodatnią po stronie Ma konta 011, 020, 013 i stronie Wn 071, 072. Powyższe księgowania nie są zgodne z funkcjonowaniem ww. kont określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
- dokonywanie od 1.01.2014 r. do grudnia 2015 r. płatności i ujmowanie w kosztach faktur z NETIA S.A, z których nie wynikało żadne zobowiązanie. Przez ww. okres w fakturach wykazywana była nadpłata jednostki w kwocie 144 zł przy czym w księgach

ujmowane były miesięczne koszty wynikające z załącznika do faktury i traktowane jako zobowiązanie. W wyjaśnieniu księgowa tłumaczyła, iż z jej dokumentów taka nadpłata nie wynikała i próbowała ją telefonicznie wyjaśnić. Nie dokonano jednak wyjaśnienia powyżej nadpłaty ani na koniec 2014 ani 2015 r. w drodze potwierdzenia sald należności.

- nieterminowe przekazanie odpisu na ZFŚS w kwocie 36 951 zł to jest w dniu 1.10.2014 r. pomimo wpływu środków na rachunek budżetowy szkoły w dniu 29.09.2014 r. Powyższe uchybia art. 6 ust 2 ustawy z 4.03.1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych, zgodnie z którym równowartość 75 % odpisu pracodawca przekazuje na rachunek funduszu w terminie do 30 września,
- weryfikacja dokumentów źródłowych wykazała, iż w jednostce zdarzyły się przypadki dokonania płatności po terminie wymagalności, niezgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nakazującym dokonywać wydatki w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, co dotyczy faktur:

Nr faktury	Tytuł	Kwota	Data wystawienia	Data wpływu	Termin płatności	Data zapłaty
FV/SP/038/05/2014-duplikat	dostawa energia	928,65	30.06.2014	2.07.2014	14.06.2014	3.07.2014
0515710010	dostawa gazu	40,48	6.08.2014	21.08.2014 (do księgowości 25.08.2014)	24.08.2014	25.08.2014
23235/14 (duplikat)	zakup kodeksu pracy	36,75	29.10.2015	2.11.2015 (do księgowości 5.11.2015)	3.11.2015	5.11.2015
0941/2015	usługa szkoleniowa	550,00	27.10.2015	2.11.2015 (do księgowości 5.11.2015)	3.11.2015	5.11.2015

- zakwalifikowanie operacji gospodarczych do niewłaściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej, co dotyczyło:

– ujęcia wyszczególnionych na fakturach kosztów transportu zakupionych materiałów i usług do błędnych paragrafów klasyfikacji budżetowej tj. § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia* oraz § 4240 *Zakup środków dydaktycznych i książek*, a nie jak należy do § 4300 *Zakup usług pozostałych.* Przykład ujęcia kosztów przesyłki w § 4210 tj. faktura nr 10127/14 z dnia 28.08.2014 na kwotę 148,19 zł za zakup księgi inwentarzowej i kartotek ilościowych, gdzie wyszczególniono koszt przesyłki w kwocie 18,45 zł, faktura nr 5742/12/2016/FVS za zakup sprzętu do gabinetu pielęgniarki opiewająca na kwotę 2 690,32 zł, gdzie koszty transportu wyszczególniono w kwocie 105,78 zł oraz faktura nr FV/151/2016 z dnia 11.04.2016 r. na kwotę 77 zł za gilosze do drukowania świadectw dla uczniów szkoły w kwocie 77 zł**,** w tym koszt przesyłki wynosił 13 zł, faktura nr 39465/2016/RPS z dnia 5.05.2016 r. za zakup podgrzewacza do wody w kwocie

248,13 zł, gdzie pakowanie i wysyłkę wyszczególniono w kwocie 14,55 zł oraz faktury nr 739/FVK/12516/2016 z dnia 4.05.2016 r. zakup kalendarza w kwocie łącznej 63,43 zł w tym przesyłka w kwocie 14,43 zł. Natomiast w § 4240 ujęto koszty dostawy wyodrębnione na fakturze nr 538/12/2015 z dnia 29.12.2015 r. za zakup tablic białych ceramicznych, ekranu i głośników w kwocie 1 353 zł, przy czym koszt wysyłki wyszczególniono w kwocie 55 zł, na fakturze nr 0254/16/M1/DIZ/FS z dnia 18.04.2016 r. na kwotę 98 zł za suchy lód w celu wykonania doświadczeń, gdzie koszty przesyłki wyniosły 19,99 zł,

- ujęcia wyszczególnionych na fakturach kosztów zakupu materiałów przeznaczonych do przeprowadzenia remontu do § 4270 *Zakup usług remontowych*. Przykładowo w 2015 r. nieprawidłowo do § 4270 zaklasyfikowane zostały faktury nr 498/53/2015 z dnia 23.10.2015 r. w kwocie 510,92 zł oraz nr 514/53/2015 z dnia 3.11.2015 r. w kwocie 231,97 zł za zakup farb i artykułów malarskich. W 2016 r. powyższe dotyczyło: faktury nr 4920160121085594 z dnia 21.01.2016 r. za zakup materiałów typu płyty gipsowo-kartonowe, przewód, śruby w łącznej kwocie 147,23 zł, w tym koszty dostawy wyszczególniono w kwocie 32,51 zł, a całość ujęta została w § 4270, faktury nr 30/53/16 z dnia 26.01.2016 oraz nr 104/53/2016 z dnia 21.03.2016 za zakup materiałów do remontu które również zakwalifikowano do § 4270. Na fakturze nr 281/16 z dnia 21.04.2016 r. opiewającej na kwotę 568,89 zł wyszczególniono odrębnie koszt naprawy kosiarki spalinowej w kwocie 206,40 zł oraz koszt materiałów, a fakturę ujęto w całości do § 4270. Zdaniem kontrolujących powyższe księgowania są błędne, ponieważ zakup materiałów powinien być zakwalifikowany do § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*,
- ujęcia kosztów zakupu materiałów reklamowych (ulotki-wkładki, ołówki z grawerem, roll-up-wklejka, opracowanie graficzne) promujących szkołę do § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*. Zdaniem kontrolujących jest to usługa na specjalne zlecenie dlatego też powinna zostać zaklasyfikowana do § 4300 *Zakup usług pozostałych.* Powyższe dotyczyło faktury nr A/294/3/2016 z dnia 9.03.2016 r. na kwotę 811,80 zł,
- ujęcia kosztów dotyczących zakupu wody gazowanej i niegazowanej dla pracowników w związku z panującymi upałami, na podstawie faktury nr FP06359/07/14 z dnia 24.07.2014 r. na kwotę 87,84 zł do § 4210 zamiast do § 3020 *Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń*, który obejmuje m.in. wartość świadczeń w naturze, niezaliczone do wynagrodzeń, w tym świadczenia rzeczowe, wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy,
- faktury nr FV/001814/11 z dnia 9.07.2014 r. na kwotę 498 zł za zakup tablicy do pracowni języka angielskiego zakwalifikowanej do § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia* zamiast do § 4240 *Zakup środków dydaktycznych i książek*,

- nieprawidłowe ujmowanie na koncie 245 *Wpływy do wyjaśnienia* uznania rachunku

bankowego z tytułu wpływu środków na stypendium kuratora (WB nr 86 z 13.05.2016 r.), wpływu środków na wypłatę nagrody prezydenta (WB nr 184 z dnia 15.10.2015 r.) oraz wypłatę stypendium. Właściwe jest zastosowanie konta 240 *Pozostałe rozrachunki*.

- nieprawidłowe ujęcie w księgach, aneksu do polisy ubezpieczeniowej nr 908210001957 z dnia 16.05.2016 r. (dokument nr 386) w kwocie 40,33 zł, na koncie 403 *Podatki i opłaty*, a nie jak należy na koncie 409 *Pozostałe koszty rodzajowe*, czym uchybiono zapisom zawartym w załączniku nr 3 o szczególnych zasadach rachunkowości oraz naruszono art. 4 ust. 2 uor, zgodnie z którym zdarzenia, w tym operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną,
- ujmowanie w księgach zdarzeń gospodarczych na podstawie dokumentów, np. zmiany w planie finansowym, nie spełniających wymogów art. 21 ustawy o rachunkowości, wskazujących, iż dowód księgowy powinien zawierać co najmniej:

1) nazwę i symbol dokumentu, jego niepowtarzalny numer i datę wystawienia oraz datę pod jaką wskazane w nim operacje należy ująć w księgach rachunkowych,
2) opis celu, w jakim zostało wystawione,
3) wskazanie kont, na jakich należy dokonać księgowania i księgowanych kwot.

Powyższe dotyczy przykładowo dokumentu PK z dnia 30.06.2014 r. (dok. nr 399) i PK z dnia 30.07.2014 r. Właściwym jest stworzenie dokumentu PK *Polecenie księgowania* będącym uniwersalnym dowodem księgowym własnym wewnętrznym jednostki, dotyczącym operacji wewnątrz jednostki, który służy dokumentowaniu w księgach rachunkowych tych zapisów, które nie mogą być udokumentowane za pomocą innych dokumentów źródłowych, o czym mowa w art. 20. ust. 2 pkt. 3 ustawy o rachunkowości.

- z zestawienia obrotów i sald sporządzonego na dzień 31.12.2015 r. wynika, iż na kontach pozabilansowych wprowadzonych do ksiąg w jednostce tj. 975, 980 i 998 widnieją na koniec roku salda, co oznacza, iż na dzień 31.12.2015 r. nie dokonano odpowiednich przeksięgowań, przykładowo księgowania równowartości zrealizowanych wydatków budżetowych. Zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. ww. konta pozabilansowe na koniec roku nie wykazują salda.
- kontrola wykazała, iż w jednostce zezwolono na indywidualny zakup obuwia sportowego przez nauczyciela wychowania fizycznego oraz dokonano częściowej refundacji tego wydatku w kwocie 100 zł. Powyższe dotyczyło faktury nr 379/33065/11/15 z dnia 4.11.2015 r. opiewającej na kwotę 279,99 zł, wystawionej na szkołę tj. I LO w Tychach, czyli niezgodnie z wartością wynikającą z faktury. Faktura została ujęta w księgach z dniem 05.11.2015 r. w kwocie 100 zł. Wskazane działanie było niezgodne z zapisami zawartymi w obowiązującym w szkole Regulaminie Pracy, gdzie w § 61 wskazano, iż przydział odzieży ochronnej ustala pracodawca na podstawie Kodeksu pracy a odzież ochronna przyznawana

jest zgodnie z normami, które określone zostały w załączniku nr 2 do regulaminu, ponadto w § 62 pkt 2 zapisano, że kierownik gospodarczy zobowiązany jest do zapewnienia pracownikom odzieży i obuwia roboczego, środków ochrony indywidualnej oraz dopilnowania, aby te środki były stosowane zgodnie z ich przeznaczeniem.

- nieprowadzenie ewidencji zdarzeń gospodarczych na koncie 976 *Wzajemne rozliczenia między jednostkami*, pomimo sporządzania i przedstawienia jednostce nadrzędnej na koniec roku wyłączeń wzajemnych rozliczeń między jednostkami budżetowymi, zakładami budżetowymi, a instytucjami kultury i spółkami, w celu konsolidacji bilansów. Konto 976 zostało wprowadzone do zakładowego planu kont jednostki aneksem nr 3 z dnia 13.06.2012 r. do Zakładowego Planu Kont,

W kontrolowanej jednostce obowiązuje regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości do 30 000 euro wprowadzony zarządzeniem nr 10 dyrektora I Liceum Ogólnokształcącego im. Leona Kruczkowskiego w Tychach z dnia 9 października 2014 roku. W regulaminie wskazano, że ramowe procedury udzielania zamówień publicznych regulowane są w układzie:

– **zamówienia o wartości niższej niż 6 000 euro**, gdzie rozeznanie cenowe może być przeprowadzone droga telefoniczną, faksem, drogą elektroniczną itp.

– **zamówienia o wartości równej lub wyższej 6 000 euro**, gdzie po dokonaniu oszacowania wartości zamówienia kierownik gospodarczy przygotowuje ogłoszenie o udzieleniu zamówienia publicznego, które zostaje umieszczone na stronie bip szkoły, jak również dodatkowo można je skierować bezpośrednio do znanych sobie 3 wykonawców. Zamówienia udziela się wykonawcy, który przedstawi najkorzystniejsza ofertę tj. ofertę z najniższą ceną lub ofertę która przedstawia najkorzystniejszy bilans ceny i innych kryteriów odnoszących się do przedmiotu zamówienia. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest udzielenie zamówienia po negocjacjach tylko z jednym wykonawcą. Zgodnie z regulaminem z przeprowadzonego postępowania kierownik gospodarczy sporządza protokół, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do regulaminu. Dokumentacja z przeprowadzonego rozeznania cenowego o wartości do 30 000 euro z załączonymi ofertami podlega zatwierdzeniu przez dyrektora szkoły. Następnie na stronie bip umieszcza się ogłoszenie o wyniku postępowania w zamówieniu powyżej 6 000 euro.

Weryfikacji poddano postępowanie na zakup rejestratora 8 kanałowego z dyskiem 1 TB do kamer analogowych oraz 2 szt. UPS min 700 W do serwerów. W dniu 29.02.2016 r. przesłano e-mailem zapytanie o cenę do trzech firm i na podstawie otrzymanych do dnia 3.03.2016 r. ofert oszacowano wartość zamówienia w kwocie 3 228,72 zł (co daje 773,36 euro) jako średnią arytmetyczną kwot netto przedstawionych w trzech ofertach. **Powyższe narusza zapis regulaminu ujęty w § 5 tj. „procedura postępowania**

o udzielenie zamówienia publicznego rozpoczyna się od oszacowania wartości zamówienia". Po dokonaniu oszacowania wartości zamówienia przeprowadza się rozeznanie cenowe, które może być przeprowadzone drogą telefoniczną, faxem czy drogą elektroniczną. W postępowaniu wpłynęły następujące oferty:

- ATT SERW, która przedstawiła ofertę na rejestrator 8 kanałowy i dysk 1 TB do kamer analogowych w kwocie **762 zł brutto** za 1 szt. oraz UPS min 700W do serwerów w kwocie **1 542,20 brutto** za 1 szt., co daje wycenę na kwotę **3 846,40 zł brutto,**
- SOLVE Elektronika, która przedstawiła ofertę na rejestrator 8 kanałowy i dysk 1 TB do kamer analogowych w łącznej kwocie 560 zł netto za 1 szt. (tj**. 688,80 zł brutto**) oraz na zasilacz awaryjny 1400VA 700W w kwocie 650 zł netto (tj. **799,50 zł brutto**)., co daje łączną kwotę oferty **2 287,80 zł brutto,**
- EPLANETA Sp. z o.o., która przedstawiła ofertę na rejestrator 8 kanałowy (Hikvision) i dysk 1 TB do kamer analogowych (Seagate) w kwocie 919 zł netto tj. **1 130,37 zł brutto** oraz UPS min 700W do serwerów APC Smart w kwocie 1 890 zł netto tj. **2 324,70 zł brutto** oraz Ever Sinline 780 W w kwocie 890 zł netto tj. **1 094,70 zł brutto** za 1 szt., co daje kwotę oferty **5 779,77 zł lub 3 319,77 zł brutto.**

Komisja przetargowa podejmując decyzję o udzieleniu zamówienia kierowała się wyborem najkorzystniejszej oferty pod względem jakości przedmiotu zamówienia oraz ceny. Należy zauważyć, iż jednostka zwróciła się z prośbą o wycenę przedmiotów o określonych parametrach technicznych. Zdecydowano dokonać zakupu rejestratora w kwocie 762 zł brutto od firmy ATT SERW oraz zasilacza w kwocie 799,50 zł brutto od firmy SOLVE. W uzasadnieniu zapisano, iż daje to relatywnie niższą cenę za komplet tj. **1 561,50 zł brutto.** Zauważa się jednak, iż zakup rejestratora oraz zasilacza w firmie SOLVE przy zachowaniu cen przedstawionych w ofercie wyniósłby **1 488,30 zł brutto.**

W toku czynności kontrolnych weryfikacji poddano postępowanie dotyczące zakupu usługi na pielęgnację drzew na terenie przyszkolnym. Do ww. zamówienia przedłożono wypełniony załącznik nr 1 do regulaminu tj. ustalenie wartości zamówienia na kwotę 2 366,67 zł netto (566,88 euro), również sporządzony na podstawie nadesłanych ofert. Prośbę o wycenę, prześwietlenia (przycięcia) drzewostanu znajdującego się wokół szkoły, przesłano drogą mailową do trzech firm**. Zauważa się brak w zapytaniu o cenę konkretnego, precyzyjnego opisu przedmiotu zamówienia np. ile drzew podlega przycięciu, skutkowało to przedstawieniem przez wykonawców w wycenie rożnych ofert** tj. przykładowo firma ADK Alpinista Drzewny Kowalik wycenia wycinkę 10 drzew, [redacted] w ofercie podaje wycinkę 28 drzew. Do dnia 3.03.2016 r. wpłynęły 3 oferty. Wybrano ofertę firmy P.U.H Bratek ze względu na najniższą cenę, tj. 2 460 zł brutto, za kompleksowe przeprowadzenie prac dotyczących pielęgnacji drzewostanu, przy czym

w ofercie nie określono ilości drzew objętych wyceną. Dokumentacja została zatwierdzona przez dyrektora szkoły. W dniu 15.03.2016 r. zawarto z wyłonioną firmą umowę, która obejmowała wykoronkowanie drzew przed i wokół szkoły oraz boiska, wycięcia krzewów, samosiejek, wycięcia jemioły z 1 drzewa przed szkołą oraz wywozu i utylizacji odpadów, na łączną kwotę 2 460 zł. Jednostka poniosła w dniu 29.03.2016 r. wydatek z § 4300 na podstawie faktury nr 1/2016 z dnia 18.03.2016 r. na kwotę 2 460 zł (wpływ do jednostki 21.03.2016 r.). Ponadto jednostka otrzymała od firmy P.U.H Bratek w dniu 21.03.2016 r. fakturę nr 2/2016 z dnia 21.03.2016 r., na kwotę 800 zł, za zebranie, wywóz i utylizację odpadów zielonych pozostałych po okresie jesienno-zimowym z terenu szkoły.

Precyzyjnego określenia przedmiotu zamówienia przy przygotowaniu zapytań cenowych umożliwiającego wybór oferty z zachowaniem zasad konkurencyjności nie dopełniono również w zapytaniu cenowym na remont oświetlenia, malowania sufitu i ścian. Do trzech wykonawców skierowano zaproszenie do składanie oferty o treści: ”na wykonanie wymiany oświetlenia i malowania ścian w sali lekcyjnej nr 29”. W zapytaniu wskazano tylko termin realizacji usługi i termin składania ofert. Przy tak podanych informacjach trudno wycenić usługę. W innym postępowaniu przy zakupie serwera, oprogramowania, laptopa i projektora w zapytaniu nie wskazano ilości projektorów. Przy realizacji zamówienia zakupiono w efekcie 4 projektory.

Ponadto w toku czynności kontrolnych ustalono, iż obowiązujący regulamin nie ma zastosowania we wszystkich zamówieniach. Przykładowo przy zakupie tablicy białej tryptyk oszacowanej na 430 zł przeprowadzono telefoniczne rozeznanie cenowe, a na zamówienie usługi malowania i wymiany szyb odpowiednio na kwotę 2 282,17 zł i 3 856,05 zł nie przedłożono żadnej dokumentacji potwierdzającej wybór wykonawcy, któremu zlecono usługę tj. spółce jawnej ELMAX-HURT. Również na koszenie trawnika na terenie liceum zlecone firmie Akme Architektura Krajobrazu za kwotę 1 300 zł nie okazano do kontroli dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie rozeznania cenowego. Zgodnie z przedłożonymi dokumentami dbanie o teren szkoły w tym koszenie trawnika należy do zadań konserwatorów zatrudnionych w szkole. Wobec powyższego w opinii kontrolujących zasadność tego wydatku budzi wątpliwość.

Weryfikacji poddano również wydatki dokonane w ramach § 4170 – wynagrodzenia bezosobowe, które w 2014 r. stanowiły kwotę 7 890,00 zł, w 2015 r. wynosiły 9 205,25 zł, a dotyczyły m.in.:

- dozorowania budynku szkoły w czasie wynajmu pomieszczeń szkoły w soboty,
- prowadzenia stron internetowych szkoły,
- sędziowania turniejów w piłce ręcznej chłopców,
- prowadzenia dodatkowych zajęć warsztatowych z matematyki wyższej podczas

Festiwalu Nauki dla uczniów I LO,

- przygotowania i prowadzenia dodatkowych wykładów z zakresu nauk humanistycznych dla uczniów I LO,
- prowadzenia dodatkowych zajęć w zakresie tańca towarzyskiego dla uczniów I LO,
- prowadzenia dodatkowych zajęć warsztatowych w ramach koła olimpijskiego z chemii dla uczniów I LO,
- prowadzenia dodatkowych zajęć warsztatowych w ramach koła robotyki dla uczniów I LO.

Ponadto zawarto z byłym pracownikiem, prowadzącym uprzednio kadry, który odszedł na emeryturę, umowę na okres od 1.02.2016 r. 9.02.2016 r. na uporządkowanie dokumentacji kadrowej w archiwum szkolnym oraz bieżące prowadzenie dokumentacji kadrowej za wynagrodzeniem 670 zł brutto. W opinii kontrolujących wydatek ten nie można uznać za zasadny i ekonomiczny. W okresie tym był, już zatrudniony nowy pracownik mający w zakresie czynności te obowiązki, a uporządkowania dokumentacji w archiwum poparzeni pracownik winien był dokonać przed ustaniem stosunku pracy.

4.3. Gospodarka kasowa i druki ścisłego zarachowania.

W polityce rachunkowości obowiązującej w jednostce w § 17 zapisano, iż gospodarka kasowa odbywa się bezgotówkowo, przez internetową obsługę bankową w celu dokonania zapłaty zobowiązań oraz wypłaty świadczeń pracowniczych lub przez złożenie w banku polecenia zapłaty, oraz przez obrót gotówkowy w jednostkowych przypadkach.

Weryfikacja konta 101 wykazała, iż jednostka w 2015 r. udzieliła zaliczki w formie gotówkowej pracownikowi na wypłatę stypendiów motywacyjnych w kwocie 3 165 zł (WB 46 z dnia 12.03.2015 r.) oraz na zakup ziemi i roślin w kwocie 195,07 zł (WB nr 59 z dnia 31.03.2015 r.). Powyższe operacje gospodarcze zostały ujęte w księgach zapisem Wn 101 i Ma 130 pobranie gotówki z banku do kasy oraz Wn 234 i Ma 101 udzielenie zaliczki. **W momencie zaistniałych zdarzeń gospodarczych tj. pobrania z rachunku bankowego i przyjęcia do kasy środków pieniężnych oraz wypłatę z kasy środków w związku z udzieleniem zaliczek, pomimo zaewidencjonowania ich na koncie 101 *Kasa,* nie sporządzono raportów kasowych. Ponadto w momencie ujęcia w księgach operacji pobrania gotówki z banku do kasy oraz przyjęcia ich na stan w kasie pominięto w zapisie konto 141 *Środki pieniężne w drodze,* co narusza zasady funkcjonowania tego konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.** Natomiast w dniu 15.10.2015 r. (WB nr 184) pracownik nie będący osobą wskazaną we wniosku o zaliczkę dnia 15.10.2015 r. pobrał z banku kwotę 4 875 zł na wypłatę stypendiów motywacyjnych dla uczniów. Operację ujęto w księgach zapisem Wn 234 i Ma 130, **czym całkowicie pominięto ujęcie w księgach obrotu gotówkowego który**

nastąpił. Powyższe było niezgodne z art. 4 ust. 2, art. 24 ust. 1 i ust. 2 z których wynika, że: zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, a księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

4.4. Gospodarka majątkiem trwałym.

Wartość majątku jednostki wg stanu na dzień 31.12.2015 r. przedstawiała się następująco:

- 011-000 - grunty – 9 915 097,99 zł,
- 011-001 - budynki – 3 851 710,72 zł,
- 011-004- maszyny i urządzenia ogólnego zastosowania (komputer i serwer zakupiony w 2014 r.) – 9 152,20 zł,
- 011-005 – maszyny i urządzenia aparaty ogólnego zastosowania (centrala telefoniczna) – 2 580,01 zł,
- 011-008 – narzędzia, przyrządy ruchomości i wyposażenie (kserokopiarka, stół demonstracyjny z dygestorium do pracowni chemicznej, ścianka wspinaczkowa) – 41 730,01 zł,
- 013 – pozostałe środki trwałe – 436 638,67 zł. W okresie objętym kontrolą stan pozostałych środków trwałych uległ zwiększeniu m.in. o: pomoce naukowe tj. 2 projektory, 4 laptopy, 10 sztuk tabletów, wyposażenie pracowni fizycznej z projektu „Wiedza twoim sukcesem”, doposażenie gabinetu pielęgniarki, notebooki, 4 projektory multimedialne, wyposażenie pracowni chemicznej w ramach środków otrzymanych z inicjatyw lokalnych
- 014 – zbiory biblioteczne – 85 805,41 zł.
- 020 – wartości niematerialne i prawne o wartości 39 257,70 zł.

Stwierdzono zgodność danych wynikających z ksiąg rachunkowych dotyczących składników majątkowych z księgami inwentarzowymi prowadzonymi w systemie Wizja Net na dzień 31.12.2015 r. Zwraca się jednak uwagę na bieżące ujmowanie w księgach rachunkowych przyjętych do używania składników majątku tj. 3 programy komputerowe zakupione przez MZO w ramach programu „Wiedza twoim sukcesem” o wartości 2 127,90 zł zostały ujęte w ewidencji ilościowo wartościowej pod datą 16.04.2015 r., a w księgach rachunkowych zaksięgowano je dokumentem PK pod datą 17.11.2015 r.

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż zastosowana stawka do amortyzacji budynku wynosi 2%, co nie jest zgodne z kśt zgodnie z którą budynki niemieszkalne klasyfikuje się w grupie 107 do której ma zastosowanie stawka amortyzacji 2,5%.

W kontrolowanej jednostce do dnia dzisiejszego obowiązuje instrukcja w sprawie przeprowadzania inwentaryzacji wprowadzona zarządzeniem MZO nr 2/2002 r. W zawiązku z ewidencją majątku w systemie Wizja Net i przeprowadzaniem inwentaryzacji za pomocą tego systemu obowiązujące zarządzenie jest dalece nieaktualne i rozbieżne ze sposobem przeprowadzonej inwentaryzacji w 2015 r. Z uregulowań zawartych w polityce rachunkowości wynika, że inwentaryzację przeprowadza się na ostatni dzień roku kalendarzowego. **Zarządzeniem nr 14 z dnia 14.12.2015 r. o przeprowadzeniu inwentaryzacji majątku I LO w formie spisu z natury wskazano, iż inwentaryzacja ma być przeprowadzona wg stanu na dzień 31.12.2015 r. do 31.01.2016 r. Powyższe uchybia art. 26 ust.3 pkt 1 ustawy o rachunkowości** zgodnie z którym termin inwentaryzacji uważa się za dotrzymany, jeżeli inwentaryzację składników aktywów – z wyłączeniem aktywów pieniężnych, papierów wartościowych, produktów w toku produkcji oraz materiałów, towarów i produktów gotowych, określonych w art. 17 ust. 2 pkt 4 – rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia następnego roku, ustalenie zaś stanu nastąpiło przez dopisanie lub odpisanie od stanu stwierdzonego drogą spisu z natury lub potwierdzenia salda – przychodów i rozchodów (zwiększeń i zmniejszeń), jakie nastąpiły między datą spisu lub potwierdzenia a dniem ustalenia stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych, przy czym stan wynikający z ksiąg rachunkowych nie może być ustalony po dniu bilansowym.

Inwentaryzację w drodze spisu z natury przeprowadzono za pomocą programu Wizja Net.

W dokumentacji inwentaryzacyjnej znajdował się protokół z przeprowadzonej inwentaryzacji z dnia 31.01.2016 r. na dzień 31.12.2015 r. z którego wynika, iż inwentaryzacja została przeprowadzona w dniach 22.01.2016 r. do 31.01.2016 r. W protokole ustalono stan:

- przedmiotów nietrwałych o wartości do 999,99 zł – 3 253 sztuk,
- przedmiotów nietrwałych o wartości od 1 000 zł – 497 zł o wartości 436 638,67 zł,
- wartości niematerialnych i prawnych – 117 sztuk o wartości 39 257,70 zł.

Zwraca się uwagę, iż wartości niematerialne i prawne nie podlegają inwentaryzacji w formie spisu z natury. Nie przeprowadzono natomiast inwentaryzacji w formie spisu z natury w zakresie środków trwałych o wartości powyżej 3 500 zł ujętych na koncie 011.

W protokole komisja wnioskowała o dokonanie oznaczenia całego sprzętu kodami kreskowymi i przekreślenia, nie zamazywania starych oznaczeń. Oprócz tego znajdowało się oświadczenie dyrektora, że wszystkie zrealizowane dowody dotyczące obrotu rzeczowymi składnikami majątku zostały przekazane do księgowości oraz protokół z uzgodnienia sald konta 013 i 020 z którego, nie wynikają żadne różnice.

W arkuszu spisu z natury niektóre ustalone ilości składników majątkowych wpisywano ołówkiem. Zdarzył się też przypadek użycia korektora lub dopisania do ustalonej ilości

składnika zapisu „+2”. Pod arkuszem swoje podpisy złożyli członkowie komisji, oraz kierownik gospodarczy, który dokonał sprawdzenia. Dane z arkuszy zostały przeniesione do systemu. Z wydruku po wprowadzeniu danych do systemu stan środków w księdze K1 stanowi wartość 436 638,67 zł, a stan ustalony w drodze inwentaryzacji 434 935,44 zł, co spowodowało niedobór w kwocie 1 703,23 zł dotyczący siatki do zabezpieczeń w małej sali gimnastycznej. Komisja jednak nie zauważyła różnicy niedoboru i wykazała w protokole, że stan faktyczny jest równy stanu księgowemu. Powyższy niedobór wynika z błędu podczas wprowadzania danych do systemu tj. zespół spisowy odnotował, istnienie siatki, lecz osoba wprowadzająca ustalone ilości do systemu nie odnotowała tej pozycji. Dlatego koniecznym jest dokonanie weryfikacji przez zespół spisowy wprowadzonych danych do systemu z danymi wynikającymi z arkuszy i potwierdzenia ich zgodności przez zespół spisowy.

W załączniku do zarządzenia nr 39 dyrektora I LO z dnia 24 kwietnia 2013 r. wprowadzono: Zasady postępowania w zakresie zawierania umów cywilnoprawnych w I LO w Tychach.

Szkoła uzyskała z tytułu najmu dochody w 2014 r. w wysokości 45 422,53 zł oraz w 2015 r. w wysokości 50 317,90 zł. Wyrywkowej weryfikacji poddano umowy najmu obowiązujące w latach od 2014 r. do 2016 r. **W trakcie weryfikacji zapisów zawartych w umowach ustalono, iż w większości umów określono, iż „najemca będzie płacił czynsz płatny na podstawie rachunku wystawionego przez Wynajmującego z góry do 10-go każdego miesiąca. Pomimo takich uregulowań jednostka wystawia faktury za czynsz z kilku do kilkunasto-dniowym terminem płatności od daty wystawienia faktury.**

Analiza terminów płatności czynszu najmu wynikającego z umów zawartych w latach objętych kontrolą wykazała, że **nie dokonywano naliczenia i ujęcia w księgach odsetek za opóźnienie w płatności czynszu, niezgodnie z zapisem ujętym w § 16 polityki rachunkowości, gdzie zapisano, iż odsetki od nieterminowych płatności należy naliczać i ewidencjonować nie później niż na koniec każdego kwartału.**

Powyższe przykładowo dotyczyło faktur za wynajem sali gimnastycznej:

Nr faktury	Odbiorca faktury	Data wystawienia / okres wynajęcia	Termin płatności	Kwota do zapłaty (zł)	Dzień zapłaty
78/2014	KONG SAO	16.09.2014	26.09.2014	562,50	1.10.2014
61/2014	OSK COOL	9.11.2014	16.06.2014	255	25.06.2014
69/2014		1.08.2014	12.08.2014	255	18.08.2014

114/2015	[redacted]	2.11.2015	12.11.2015	250	30.11.2015
128/2015		2.12.2015	12.12.2015	250	14.12.2015
42/2016	SAGOT [redacted]	1.04.2016	14.04.2016	1 320	21.04.2016
6/2016	[redacted]	4.01.2016 / styczeń	12.01.2016	440	22.02.2016
34/2016		2.03.2016 / luty	14.03.2016	550	24.03.2016
50/2016		1.04.2016/ marzec	14.04.2016	330	15.04.2016
51/2016		1.04.2016/ kwiecień	15.05.2016	440	300 zł – 24.05.2016 140 zł – 31.05.2016
10/2016	Klub Wysokogórski	1.02.2016	14.03.2016	120	17.03.2016
24/2016		2.03.2016	14.03.2016	100	17.03.2016
38/2016		1.04.2016	14.04.2016	80	19.04.2016
53/2016		4.05.2016	20.05.2016	80	24.05.2016

Zauważa się, że zgodnie z umową zawartą z [redacted] płatność następuje na podstawie faktury wystawionej do 30-stego dnia każdego miesiąca. Oznacza to, że niektóre z ww. faktur zostały wystawione po terminie określonym w umowie. Ponadto faktury za najem wystawiane są przez główną księgową na podstawie informacji otrzymanej od kierownika gospodarczego będącego w posiadaniu zawartych umów najmu, co może być przyczyną powstałych nieprawidłowości.

Mimo, iż kwoty należnych odsetek od nieterminowych płatności nie są znaczne, należy wskazać, że zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych zobowiązane są do ustalania wszystkich przypadających im należności, w tym cywilnoprawnych, natomiast § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. nakazuje, aby należne odsetki były ewidencjonowane w księgach w momencie ich wpłaty, lecz nie później niż na koniec każdego kwartału.

Sprawdzono również wywiązywanie się przez jednostkę z obowiązku wynikającego z art. 43 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Stwierdzono, iż szkoła każdorazowo zwracała się do Urzędu o wyrażenie zgody na zawarcie umów z tym samym najemcą. Zauważa się jednak, że w informacji o zawartych umowach najmu na rok szkolny 2015/2016 nie wymieniono umów zawartych np. z LKS Leśnik Kobiór, FHU [redacted], Centrum Sportów Wodnych H2O [redacted].

Na powyższych ustaleniach protokół zakończono.

Protokół składa się z 22 stron kolejno ponumerowanych i zaparafowanych przez osoby uczestniczące w postępowaniu kontrolnym.

Niniejszy protokół podlega publikacji w wersji elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z postanowieniami:

- art. 6 ust. 1 pkt. 4 lit a) tiret drugie z zastrzeżeniem art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764)

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, które po uprzednim odczytaniu podpisano. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono w kontrolowanej jednostce tj. w I LO w Tychach.

5. Pouczenie:

Dyrektor kontrolowanej jednostki mgr [redacted] została poinformowany o prawie do złożenia w ciągu 7 dni od daty podpisania niniejszego protokołu dodatkowych wyjaśnień i uwag co do treści protokołu do Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

Tychy, dnia 03.11.2016 r.

Protokół podpisały następujące osoby:

Lp.	Imię i nazwisko, Stanowisko	Podpis i pieczątka
1.	[redacted] – Dyrektor I LO w Tychach	/-/ [redacted]
2.	[redacted] – Główna Księgowa I LO w Tychach	/-/ [redacted]
3.	[redacted] – Naczelnik Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [redacted]
4.	[redacted] – Inspektor Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [redacted]